

## ***Atzeritar sentitzearen esperientzia***

Atzeritarra izatea ez da soilik baldintza juridiko edo geografiko bat. Ia denok, modu batera edo bestera, noizbait bizi izan dugun giza esperientzia ere bada.

Atzeritar senti gaitezke koderik ezagutzen ez dugun inguru batean sartzen garen bakoitzean: herrialde berri bat, lan berri bat, eskola bat, egoitza bat, talde sozial bat edo baita gurea ez den familia bat ere. Atzeritar ere senti gaitezke, belaunaldi berriek ulertezinak zaizkigun hizkerak eta erreferenteak erabiltzen dituztenean, edo gure ustetan ezagutu eta partaide ginen gizarte hori, aldatu eta ezezaguna egiten zaigula ohartzen garenean. Denok dakigu zer esan nahi duen lekuz kanpo sentitzeak: bestearen azalean jartzen lagun diezagukeen esperientzia komun bat.

Gizateriaren historia kulturen arteko topaketen historia izan da beti. Alde batetik, migrazioek gatazkak eta zailtasunak sortu badituzte, bestetik, trukea, elkar aberastea eta gizartearen eraldaketa sakona bultzatu dute. Horregatik, migrazioaren fenomeno larrialdi gisa ez ezik, giza familia berritzeko aukera gisa ere ikus dezakegu. Bestearen topaketara joateko gure segurtasunetatik ateratzeko gonbidapena da.

Garai aldaketa hau migrazioek berekin daramatzaten itxaropen-haziak deskubritzeko gai den begirada batekin bizitzea da benetako erronka, harrera senidetasuna eraikitze espazio bihurtuz.

Keinu txikiekin has gaitezke. Hutsalak diruditen ekintzak, baina, beste pertsona askorekin batera, «basakeriaren aurkako dike» bihurtzeko gai den kate isil eta erreala osatzen dutenak.

Hala adierazi zuen Chiara Lubichek bere azken agerraldi publikoetako batean, Londresen, 2004ko ekainean:

*«[...] gure esperientziak dioskunez, gaur gorrotoaren eta indarkeriaren mendiak mugiarazi nahi dituenarentzat, zeregina sekulakoa da. Baina bakartuta eta bananduta dauden milioika pertsonentzat ezinezkoa dena, badirudi posible dela elkarrenganako maitasuna, elkar ulertzea eta batasuna beren bizitzaren funtsezko oinarri bihurtu duten pertsonentzat [...].»*

Horrela bizi garenean, elkarriketa topaketaren benetako kultura bihur daiteke, non bakoitzaren aniztasunak oztopo izateari uzten dion eta guztion onerako dohain bihurtzen den.

Horren adierazgarri, Suitzako parroko batek migratzaileentzako harrera zentro batean bizitzeko, ikasi dituen «lezioak» azaldu ditu. Alde batetik, arrazakeria noraino dagoen ezkutuan gutako bakoitzarengan konturatzea; bestetik, elkartzetik sortzen den indar eraldatzaile ikaragarria: *«Adibide bat besterik ez: hemen, Luzernan, Ruandako gazte bat bizi izan zen gurekin hiru urtez.*

---

**HILEKO IDEIA**, Fokolareen Mugimenduko "Sinesmen ez erlijiosoak dituzten pertsonen elkarriketarako Zentroak" egiten du. 2014an Uruguain jaiotako ekimena da, Bizi-Hitzaren balioak sinesmenik ez duten lagunekin partekatze sortua. Bizi-Hitza, Mugimenduko kideek ekintzan jartzeko konpromisoa hartzen duten Eskritura Santuetako esaldia da. HILEKO IDEIA 12 hizkuntzataraz itzultzen da gaur egun, eta 25 herrialdetan baino gehiagotan banatzen da, testua kultura sentsibilitate desberdinen arabera moldatuz. [www.dialogue4unity.focolare.org](http://www.dialogue4unity.focolare.org)

*Ez zeukan dokumentaziorik eta, iritsi zenean, psikologikoki oso jota zegoen. Hasieran ez zen erraza izan. Baina, pixkanaka-pixkanaka, bere jatorrizko nortasunak berriro distira egin zuen eta, horrekin batera, gure komunitate anitza ere loratu zen bizitza are ederragoan. Zenbat barre, zenbat ospakizun, otoitz eta elkarrekin gainditutako zalantzak eta erronka handiak! Anaiak bihurtu ginen. Hori bereziki oso argi geratu zitzaigun, gure anaia ruandar honek bere borondatearen kontra alde egin zuen egunean. Lau polizia etorri ziren gure etxera haren bila, indarrez bere herrialdera itzultzeko. Asko harritu ziren han topatu zituztenean nazionalitate ezberdinetako hamar lagun, agur esatera etorri zirenak eta hain egoera zailean giro lasaia ikusi zutenak. (...) Bost urte pasa dira eta oso bizirik dirau, kontinente batetik bestera, gure artean sortu den familia lotura sakonak»<sup>1</sup>.*

---

<sup>1</sup> Migrazioni: sfide e opportunità” in: Ekklesia – 26. zk (2025/1)